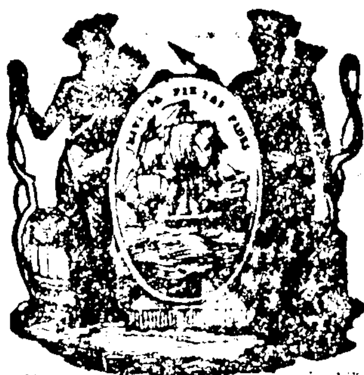
Ao. 1862. SURINAAMSCHE COURANT. No. 102.

GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

De abonnementsprijs dezer Courant, die des *Dingsdags*, *Donderdags* en *Zaturdags* verschijnt, is, *bij kwartaalsche vooruitbetaling*, per jaar . . . f 20.—
Voor zes maanden f 11,— voor 3 m. » 6.—
Voor elk afzonderlijk nommer . . » —.25

De prijs der Advertentien is:
Voor elken gewonen regel . . f —25.
Zegelregt voor elke plaatsing . . » —75.
Advertentien worden niet later dan tot *drie* uur des namiddags aangenomen.

DINGSDAG, 26 AUGUSTUS.

Gouvernements Secretarie.

Paramaribo, den 25 Augustus 1862.

Alzoo R. J. Prado en J. Vanon van het Gouvernement hebben verzocht, dat hun in pacht worde afgestaan, ieder een Erf in Wijk La. F aan de Hofstraat en aan den Wanicaweg,

Zoo worden degenen die vermeenen mogten op bedoelde erven eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden opgeroepen, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames met overlegging van bewijsstukken in te dienen ter Gouvernements Secretarie, alwaar de door de adressanten overgelegde kaarten ter *visie* liggen.

De Hoofd-Commies, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
J. E. WESENHAGEN.

Gouvernements Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1862.
22 Aug. Van den slaaf Gidion, geboren in 1834, zoon van Dorothea, toebehoorende voor den vrijdom aan E. F. L. Mollinger.

» » Van den slaaf Anthoniq, geboren in 1825, zoon van Premiere, bekend staande ten name van plant. Zorg en Hoop, divisie Beneden Cottica.

» » Van de slavin Leentje, geboren in 1823, dochter van Maria, toebehoorende voor den vrijdom aan J. P. N. Ducelle.

» » Van de slavin Frederika, geboren in 1814, dochter van Anna, toebehoorende aan den boedel A. van Graspoil.

De Hoofd-Commies, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
J. E. WESENHAGEN.

Tweede Afkondiging.

Gouvernements Secretarie.

Paramaribo, den 25 Augustus 1862.

Op het daartoe door den belanghebbende gedaan verzoek, zijn in den boezem van het domein teruggenomen de landerijen uitmakende de plantaadje *Inverness*, gelegen in het district *Coronie.*

De Hoofd-Commies, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
J. E. WESENHAGEN.

Politie.

Gedurende de afgeloopen week is bij de Politie opgaaf gedaan dat zich uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slavin *Caro*, aankomende J. A. A. Salomons.

De slavenjongen *André*, aankomende J. C. Hostman.

De slaven *Oranje* en *Van Speijk*, aankomende de Erven A. A. T. G. Vogt.

Terwijl sedert 1o. Augustus nog als afwezig is opgegeven:

De slaaf *Jannie*, aankomende Ab. Fernandes Jr.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 G. B. No. 4 vastgesteld.

Paramaribo, den 22 Augustus 1862.

De Prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Hijpotheek.

(9113) Den 23 Augustus 1862. H. Welstach 1e. Hijpotheek ten behoeve den Weesmeester dezer kolonie, voor diverse minderjarigen, te vestigen op het Huis verdeeld in drie woningen en het Erf aan de Dominéstraat, N. W. La. C No. 37 a, b en c, O. W. La. C No. 112 a, b en c.

Transport.

Den 25sten, F. Harten aan F. Taunaij Fz., van de plantaadje George Hendrik c. a. en den verlaten grond Bossélust, beiden gelegen aan het gedolven kanaal van de Mattappica kreek.

Paramaribo, den 25 Augustus 1862.

De Commies tijdelijk belast met de functien van den Griffier bij het Geregtshof,
F. D. DAIL.

(10359) De CURATOR bij het Departement der *Onbeheerde Boedels* zal op Donderdag den 4 September e. k., des namiddags ten 4 uren, in het locaal van dat Departement, door den Vendumeester J. C. Gomperts, publiek doen verkoopen:

1o. Het ERF en daaropstaande GEBOUW aan de *Hoogestraat*, La. E No. 337, aankomende den boedel Frans Haan.

2o. Het ERF en daaropstaande GEBOUWEN aan den hoek van de *Hooge-* en *Rust en Vredestraat*, La. E No. 326, aankomende den boedel Sophia Keppel.

3o. *Een zesde* aandeel in het ERF en daaropstaande GEBOUW aan de *Hoogestraat*, La. E. No. 318, aankomende den boedel Robert Thomson Voorts.

4o. Met concurrentie van C. J. Scheffer, het ERF en daaropstaande GEBOUWEN aan de *Burenstraat*, La. D. No. 137, aankomende voor de *helft* den boedel H. F. Scheffer en voor de *wederhelft* genoemden C. J. Scheffer.

De bewijzen van eigendom en veilcondities liggen ter *visie* bij voornoemden Vendumeester.

Paramaribo, den 25 Augustus 1862.

De Curator,
DE JONG.

(10360) De waarnemende Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie Suriname, zal op Vrijdag den 29sten Augustus 1862, des morgens om *half acht* ure, publiekelijk bij executie verkoopen:

De slaven Frederik, Anna, Driessie, Bokie en Annette, aankomende A. S. de Meza.

De slaven Bonheur en Floortje, aankomende J. G. Schouten.

Den slaaf Kinabast, aankomende den boedel J. G. Weijler.

De slaven Doortje, Julius, Antoinetta Johanna, Elisabeth en Anna, aankomende R. A. Fernandes.

En op den 5den September daaraanvolgende:

Het Huis en Erf La. E No. 37, aankomende G. P. J. Wijnbergen.

Het Huis en Erf La. E No. 370, aankomende J. J. Potvillage c. s.

Het Huis en Erf La. E No. 359, aankomende A. A. Causalius.

Het Huis en Erf La. C No. 169, aankomende F. van Linck.

Het Huis en Erf La. B No. 196, aankomende J. G. Weijler.

Paramaribo, den 25 Augustus 1862.

J. A. A. SALOMONS.

(10361) De waarnemende Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie Suriname, zal over *een* jaar en *zes* weken, den juisten dag nader te bepalen, publiekelijk bij executie verkoopen:

De plantaadje **Hazard** cum annexis, gelegen in de divisie *Boven Commewijne*, toebehoorende aan het fonds onder directie van Weduwe J. S. van de Poll te *Amsterdam*, den *een en twintigsten* dezer onder Sequestratie gebragt.

Paramaribo, *den* 25 *Augustus* 1862.

J. A. A. SALOMONS.

Aanbesteding van openbare werken.

De waarnemende Chef van het Bouw-departement zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer kolonie aanbesteden :

Het opbouwen eener SMEDERIJ voor de Marine en werkplaats voor de GEWEERMAKERS te Paramaribo, achter het Fort Zeelandia.

Ingevolge bestek, voorwaarden en teekening, ter inzage liggende ten burele van het Bouw-Departement, alwaar tevens de inschrijvings-billetten zullen worden ingewacht tot MAANDAG den 8 September e. k., des voormiddags ten 11 ure. De inschrijvers kunnen bij de opening hunner billetten, welke op dat uur zal plaats hebben, tegenwoordig zijn.

Paramaribo, *den* 22 *Augustus* 1862.

J. F. A. CATEAU VAN ROSEVELT.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den* 25 *Augustus* 1862.

Heden is de geboortedag van Z. K. H. Willem Alexander Karel Hendrik Frederik, tweede zoon des Konings, met de gebruikelijke eerbewijzen herdacht geworden.

Kort geleden deelden wij onze lezers mede dat de door onzen stadgenoot, den heer M. R. Mattes, naar de tentoonstelling te London gezonden collectie van nagebootste tropische vruchten, de algemeene aandacht heeft getrokken, en daarvan in onderscheidene Londensche dagbladen loffelijke melding is gemaakt; thans kunnen wij met genoegen berigten dat H. M. Commissarissen voor de internationale tentoonstelling aan genoemden heer Mattes, voor die keurige verzameling vruchten, eene medalje hebben toegewezen. Dit eereteeken zal, na het sluiten der tentoonstelling, worden uitgereikt en door Sir William Holmes, voor den bekroonde, in ontvang genomen, en hem toegezonden worden.

MAIL NIEUWS.

Kort Overzigt.

De Eerste kamer der Staten Generaal heeft den 28n. Julij hare werkzaamheden hervat. De gewijzigde emancipatie wet, zoo als zij door de tweede kamer is aangenomen, zou ten spoedigste in behandeling genomen worden. — Tot administrateur van finantien alhier, is benoemd geworden de Heer Mr. C. H. Immerzeel.

De zaak van Italie is door de erkenning van het koningrijk door Rusland en Pruissen, een aanmerkelijken stap vooruitgegaan. — Spanje is ook niet ongenegen om tot die erkenning over te gaan. — Er schijnt eene alliantie tusschen Frankrijk en Rusland tot stand gekomen te zijn, waartegen Engeland het oog in het zeil houdt. — De inwendige aangelegenheden van Rusland beginnen ingewikkelder te worden. — De partij der beweging in Italie ontwikkelt eene groote werkzaamheid. Men wil dat Garibaldi eene expeditie georganiseerd heeft, bestemd om, na de verstendommen in revolutie, Hongarije tot opstand gebragt en Oostenrijk in vuur en vlam gezet te hebben, Venetie aan te tasten. — In Napels zijn de zaken nog niet in orde. — Men verzekert dat koning Frans II Rome zal verlaten. — Tusschen Oostenrijk en Pruissen is de verstandhouding ongunstig. — In Mexico hebben de franschen eene groote nederlaag geleden.

Omtrent den strijd tusschen de Noordelijke en Zuidelijke staten van Amerika is, volgens berigten tot 21 Julij, niets nieuws vermeld.

De West-Ind. post van 21 Junij is den 15den Julij en die van 5 Julij den 29sten derzelfde maand in het moederland aangekomen.

Het nieuws is over het algemeen onbeduidend. De eerste kamer is den 28 Julij bijeengekomen, om hare werkzaamheden te hervatten. De emancipatie wet en het tarief behooren tot de gewigtigste ontwerpen, die haar ter behandeling door de tweede Kamer zijn toegezonden. Ofschoon het zich niet laat aanzien dat het eerstgenoemde ontwerp gevaar loopt van afgewezen te worden, zoo zal het toch wel tegenstand genoeg ontmoeten, om de discussie met belangstelling te doen volgen. Niet al de wijzigingen, door de tweede Kamer in het ontwerp gebragt, waren even practisch of doordacht. Van daar dan ook, dat bij de eerste Kamer, die geen regt van amendement heeft, maar de aan haar oordeel onderworpen ontwerpen eenvoudig goed of afkeurt, reeds adressen zijn ingekomen tegen het ontwerp. Daaronder merkt men op, een adres van den oud Gouverneur van Suriname R. F. baron van Raders, die herstel vraagt van de bij het ontwerp gestelde tegemoetkoming voor de slavenhouders op St. Martin, ter som van f 150 per hoofd; welke som bij amendement van den heer van Bosse, tot f 30 is gereduceerd. De eerste Kamer kan daaraan niet tegemoetkomen, dan door afwijzing van het ontwerp; en het is zeer onwaarschijnlijk dat zij tot dit uiterste middel haar toevlugt zal nemen. Eerder kan men aannemen, dat het ontwerp, met al zijne gebreken, zal doorgaan, als zijnde eene wet van noodzakelijkheid.

Met het ontwerp tarief staan de zaken anders. Daartegen wordt door de behouders eene soort van aprilbeweging georganiseerd. Aan het hoofd dier beweging staat de heer Regout te Maastricht. De heer Regout, dat is bekend, is een groot fabriekant in glas en aardewerk. Het oude of nog in werking zijnde tarief, verleent hem eene bescherming van 26 pCt. Het zal dus niemand verwonderen, dat hij bij het oude wil blijven! Maar eene andere vraag is, of het niet eindelijk tijd wordt die bescherming te doen ophouden en het publiek niet langer te noodzaken de groote schatten van hen heer Regout nog grooter te maken? Waarom zou men langer het publiek dwingen, de dure potten en pannen van dien heer te koopen, terwijl men ze elders zooveel goedkooper bekomen kan? Waarom zou men den heer R. niet gelijk stellen met andere fabriekanten, die met wakkerheid tegen den vreemdeling moeten concurreren? Ook hier is eene verstandige concurrentie het zout der industrie en het belang des volks. Nu is echter de vraag of de eerste Kamer zoo denkt? De vroegere herziening van het tarief heeft zij verworpen. Het is tamelijk onzeker, of zij aan den nieuwen stap die deze regering op het vrijhandelsgebied wenscht te doen, haar zegel hechten zal.

Wij noemden de beweging » een soort van Aprilbeweging." De lezer oordeele, na van het volgende kennis genomen te hebben. Aan al de industrieelen van Nederland zijn circulaires rondgezonden, met een model adres tot verwerping van het ontwerp-tarief, om aan de eerste kamer aangeboden te worden. » Niet," zoo zegt de circulaire, » door tusschenkomst van genootschappen of maatschappijen, maar zooveel mogelijk individueel, elk hoofd eener industrieele zaak, *voor zich en zijne onderhoorigen*." Alzoo, niet alleen de patroon maar ook de knechts. Ofschoon de uitdrukking voor verdediging vatbaar is en er eene algemeene beteekenis aan kan gegeven worden, zoo ligt toch de bedoeling te zeer boven op, om mis te kunnen tasten of er eene andere bedoeling achter te zoeken, dan te imponeeren door een beduidend getal nietsbeduidende namen.

— Het Japansche gezantschap heeft na nog een bezoek gebragt te hebben aan de stad Utrecht en aan H. M. de koningin-moeder op Soestdijk, den 17den Julij Nederland verlaten en zich naar Berlijn begeven. Het schijnt zich te bevestigen, dat het gezantschap in het doel zijner zending (uitstel van de in werking treding van het gesloten traktaat) te 's Hage *niet* is geslaagd. Dat de Japanners zich daarover beklagen, zal niemand vreemd vinden, maar dat men in Nederland een dagblad heeft gevonden, dat tegen de regering den handschoen voor de Japanners opneemt, zonder de regering te hebben gehoord, zonder te weten wat gevraagd en niet toegestaan kon worden; dat alleen om de regering te kunnen hekelen, de partij van den vreemdeling kiest, die Nederland niet altijd met de waardigheid heeft bejegend, welke het regt had te eischen, dat is voorwaar een walgelijk schouwspel van anti-nationaliteit, dat gelukkig in Nederland vreemd is en er onder alle partijen opzien baart.

Men verneemt dat de Japanners, op hun tehuisreis, zich nog kortelijk in Nederland zullen ophouden.

— Z. M. heeft benoemd: tot administrateur van finantien in de kolonie Suriname, den heer Mr. *C. H. Immerzeel*, referendaris, hoofd der afdeeling accijnsen, bij het departement van finantien; tot magazijnmeesters der artillerie op Suriname en Curaçao, met rang van 2den luitenant bij de landmagt in West Indie, de conducteurs 1e. kl. *J. Lammers* en *C. van den Heuvel*, thans resp. waarnemende magazijnmeesters aldaar. Wijders heeft Z. M. gedetacheerd bij de landmagt in West Indie, de officier van gezondheid 3de klasse *C. Gutteling*, van het 7de regiment infanterie.

— Den 24sten Julij is van het Nieuwe Diep uitgezeild, het Ned. schip Carolina, kapt. Cupido, aan boord hebbende een detachement koloniaalen, sterk 100 man, bestemd naar Suriname, onder bevel van den luit. der inf. in West Indie *J. F. A. E. van Lansberge*.

— Men zegt, dat bij de regering het voornemen bestaat, om, nadat het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in de kolonie Suriname tot wet zal zijn verheven, te trachten de zoogenaamde boschnegers, die thans in eene soort van kamp geheel afgezonderd leven, naar het bewoonde gedeelte der kolonie Suriname te trekken.

— Bij Zr. Ms. besluit van 16 Julij No. 60, is benoemd tot voorzitter van de algemeene vergadering van deelhebbers der te Amsterdam gevestigde West-Indische maatschappij, Mr. J. Messchert van Vollenhoven, burgemeester van Amsterdam.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, heeft alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als officier van gezondheid der 3de kl. voor de militaire geneeskundige dienst der landmagt in de West Indien voor den tijd van tien achtereen volgende jaren te verbinden, verwittigd, dat zij zich vóór den 1n. September a. s., bij verzoekschrift en, na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem behooren aan te melden, met overlegging der bewijzen, vermeld in de *Staats Courant*.

— Met Z. Ms. stoomschip Zoutman wordt eene proefreis gedaan in de Noordzee, om vervolgens naar West Indie te vertrekken. Vermoedelijk zal deze bodem eerst de kust van Guinea aandoen.

Het état majoor is zamengesteld als volgt: kommandant kapt. ter zee J. Andreae; 1ste officier luitenant ter zee 1ste klasse W. Sluyterman van Loo; de luits. ter zee 2de klasse P. ten Bosch, Jhr. A. F. Meijer en J. H. Commijs; offic. van gez. 1ste klasse P. J. Idenburg; officier van gezondheid 3e. kl. M. C. Buijze; offic. van adm. 2de klasse A. A. Gijsberti Hodenpijl; klerk L. G. van Deun; adelborsten

1ste klasse M. F. Reeringh, P. C. Babst, H. van Broekhuijzen, H. J. Borgerhoff, d. Bergh, T. Smit v. d. Broeke, H. W. F. Riesz en L. Backer Overbeek.

— De verkiezingen voor de Tweede Kamer, ter voorziening in de vacatures van de Heeren Mackay en van Hoëvell, hebben een teleurstellenden uitslag opgeleverd. Te Arnhem is gekozen de heer Mr. G. Groen van Prinsterer, met eene aanzienlijke meerderheid. Te Almelo heeft men het slechts tot eene herstemming kunnen brengen, waarbij de eenige candidaat die waardig was van Hoëvell te vervangen, namelijk de heer Van Limburg Brouwer, zelfs niet in aanmerking komt. De herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren Van Loghem en Brouwer. Beiden zijn ¾ of ¼ bloed liberaal en het is alzoo tamelijk onverschillig geworden, wie de zege behaalt.

De gemeente Arnhem heeft een geducht verlies geleden, door het afsterven van den heer Mr. F. S. Op ten Noort, in leven procureur generaal bij het provinciaal geregtshof, in Gelderland. Hij overleed op den leeftijd van 57 jaren, algemeen geacht en bemind om zijne kundigheden en zijn regtschapen en hulpvaardig karakter.

—Men heeft onlangs te Rotterdam een stoomtuig in werking gezien, geheel bestemd om het lossen en laden van schepen te bespoedigen. Het is hoofdzakelijk een door stoom gedreven windas, die, met den cijlindervormigen stoomketel, in een vaartuig wordt geplaatst, en daarmede komt men op zijde van het schip dat men laden of lossen wil. Men loste bij deze proef 100 kranjangs suiker per uur. Op de gewone wijze, brengt men het niet verder dan 300 per dag. Ook voor andere doeleinden, is dit werktuig zeer nuttig. Men kan er b. v. 8000 ned. kannen water, per uur mede opvoeren. De vervaardigers er van zijn de Heeren Diepeveen, Lelo en Smit, te Kinderdijk.

—De ingenieur Huit heeft een plan openbaar gemaakt, volgens hetwelk hij de noordzee wil brengen voor Amsterdam, in plaats van uitgraven van een kanaal door Holland op zijn smalst. De nederlandsche maatschappij tot bevordering van nijverheid, heeft den Koning en de Kamers bij adres verzocht, de bekende doorgraving niet goed te keuren, voor het bedoelde plan is onderzocht.

— De *Union* van Charleroi maakt melding van eene ontdekking door den ingenieur M. H. gedaan, welke zeer belangrijk is. Hij weet namelijk uit koper een metaal te vervaardigen, hetwelk zooveel gelijkenis met goud en zilver heeft, dat men het er naauwelijks van onderkennen kan. Het is even rekbaar en evenmin aan roest onderhevig. Een Ned. pond van die compositie kost echter slechts 15 fr., terwijl de waarde van even zoo veel goud 3040 fr., en zilver 200 fr. bedraagt.

— Nadat het gedurende ruim zes weken dagelijks regende en de weersgesteldheid hoogst nadeelig op de veldvruchten scheen te zullen gaan werken, is zij eensklaps zeer ten goede veranderd. Reeds sedert verscheidene dagen genoot men eene gewone zomerwarmte bij hoogen wind. De rijkdom van den verwachten oogst is nog in geen enkel opzigt benadeeld. Wel vertoont zich weder de ziekte in het loof der aardappelplanten, maar over het algemeen heeft het niet veel te beduiden en maakt men er zich ook niet ongerust over.

De tunnel door den Mont-Cénis.

Het zal aan de meesten onzer lezers bekend zijn, dat reeds voor verscheidene jaren een aanvang is gemaakt met het doorboren van den Mont-Cénis, omtrent welke reusachtige onderneming wij hier eenige bijzonderheden mededeelen:

De tegenwoordige wegpas over den Col de Frejus, welken men moet volgen om den Mont-Cénis te passeren, bereikt eene hoogte van 2118 Nederl. el of 6354 voet; de tunnel ligt op eene hoogte van 1338 el of 3914 voet. Hij wordt gevonden tusschen de spoorwegstations Suza en St. Jean de Maurienne, westwaarts van den vroeger vermelden grooten weg van Suza over den Mont-Cénis en zal eene lengte verkrijgen van 12,220 el of 2½ uur gaans. De noordelijke ingang bevindt zich in de nabijheid van het stadje Mondone, terwijl de zuidelijke wordt gevonden nabij het dorpje Bardonêche, ongeveer 6½ uur ten westen van Suza. Op den 31sten Augustus 1857 is een aanvang met de werkzaamheden gemaakt en in October 1861; derhalve in een tijdperk van vier jaren, was men eene lengte van ruim 1600 el gevorderd met het boren, van welke ruim 1000 el zijn voltooid. Indien men op gelijke wijze als tot heden het geval is geweest, met dezen arbeid voortgaat, dan zullen nog minstens tien jaren worden gevorderd om dien geheel en al te voltooijen. De kosten van het werk zijn geraamd op 60 millioen franken, en daar deze som vrij aanzienlijk is, zal het niet ongerijmd zijn te onderstellen, dat de arbeid van tijd tot tijd uit gebrek aan de noodige fondsen zal moeten gestaakt worden, want het nieuwe koningrijk Italie is wel uitgestrekt, maar heeft tot heden nog nimmer overvloed van geld gekend, en Frankrijk weigert volstandig de 12 millioen franken te betalen, waarop zijne bijdrage tot dit groote werk is geraamd. Uithoofde de berg, welke moet doorboord worden, tot eene zoo verbazende hoogte boven den tunnel oprijst, geschiedt het graven slechts van de beide uiteinden en worden geene verticale schachten geboord; aan den noordelijken kant is men thans 137, aan de zuidelijke zijde 950 Ned. el gevorderd.

Het graven van den tunnel geschiedt door middel van boormachines; op die wijze verkrijgt men een boorvlak van zes vierkante el. Is eenmaal eene opening van die afmeting over zekeren afstand geboord, dan wordt zij verder verbreed, want de doorsnede des tunnels zal tienmaal grooter oppervlakte hebben naar het daarvan gemaakte ontwerp.

De boormachines, van welke men zich bij dit werk bedient, zijn vervaardigd in de groote fabriek van Cockerill, te Seraing, in Belgie; zij hebben eene lengte van 9, bij eene hoogte en breedte van 10 à 12 voet en worden door middel van zamengeperste lucht in beweging gebragt. Ten einde deze werktuigen gemakkelijk te kunnen bewegen en in elke rigting te doen boren, heeft men ze op een ijzeren onderstel met wielen geplaatst. Met dergelijk werktuig boort men in den kalksteen van dezen berg binnen een kwartier uurs eene opening van 2 voet diepte en 3 duim wijdte; is het gesteente daarentegen harder dan dat van den Mont-Cénis, dan gaat de arbeid langzamer voort. Aan de zuidzijde des tunnels zijn acht dergelijke werktuigen voortdurend in gang; het aantal arbeiders in den regel alhier werkzaam, hetzij om de boormachines te stellen, te verzetten als anderzins, bedraagt 80 man. Vooreerst worden vier gaten of openingen in de rots geboord ter diepte van 2 voet en ter wijdte van 3 duim, en daarna 70 à 80 gaten van gelijke wijdte, maar slechts, ter diepte van één voet; hiertoe worden ongeveer 6 uren gevorderd. Zoodra dit werk is afgeloopen, worden de boormachines achterwaarts gereden, de boorgaten op de vier diepsten na, met buskruid geladen en dit op de gebruikelijke wijze in brand gestoken. Door de togtbuis wordt terstond daarop de kruiddamp uit den tunnel verwijderd en vervolgens het verbrijzelde gesteente in karren, met ossen bespannen, geladen en op die wijze weggevoerd. Tot dit laatste gedeelte van den arbeid wordt zoo veel tijd vereischt, dat het springen tot heden slechts twee malen daags heeft kunnen plaats grijpen. Telken male vordert men in dier voege aan beide zijden te gelijk anderhalve el of 4 à 5 voet. Het overige gesteente om den tunnel de vereischte wijdte te geven, wordt met de hand geboord, dat men door middel van buskruid laat springen. Met dit gedeelte van het werk zijn ongeveer 50 à 60 arbeiders bezig.

Vroeger hebben wij reeds medegedeeld, dat de boorwerktuigen in beweging worden gebragt door middel van zamengeperste lucht, welke op de volgende wijze wordt verkregen: Een groot gedeelte van het water, dat schuimend en plassend van het hooger rijzende gebergte stort en het riviertje Barponêche voedt, wordt in voren en kanalen naar groote reservoirs geleid en daarin verzameld; worden nu de boormachines in werking gebragt, dan leidt men het water in ijzeren buizen, ter wijdte van ongeveer 7 palmen en ter lengte van 50 el; deze 50 el hooge waterzuilen staan in verband met een zeer vernuftig uitgedacht werktuig tot zamenpersing der lucht, hetwelk groote overeenkomst heeft met den hydraulischen ram; dit werktuig wordt verbonden met de boormachines door middel van een stelsel van buizen, waartoe aanvankelijk nabij het werktuig ijzeren, verderop buizen van gom-elastiek worden gebezigd. De zamengeperste lucht oefent eene drukking uit van vijf atmospheren.

De eerste alhier gebruikte boormachine, uitgevonden door den Belgischen ingenieur Maus in 1849, werd in beweging gebragt door middel van loopend water en drijfriemen. Niet lang daarna vond prof. Colladen te Genève eene nieuwe boormachine uit, waaraan de noodige beweegkracht werd gegeven door middel van sterk zaâmgeperste lucht; hierop werd hem 30 Junij 1855 in Sardinie een octrooi verleend voor den tijd van 15 jaren. Bijna gelijktijdig verkreeg de ingenieur Thomas Bartlett, belast met het aanleggen van den Victor Emmanuel-spoorweg, octrooi voor 16 jaren op eene stoom-boormachine, van geheel andere constructie dan die van prof. Colladon. Dergelijk werktuig is onder anderen gebezigd bij het boren van den Hauenstein-tunnel, bij welke gelegenheid is gebleken, dat de kracht dier boormachine niet genoeg kan worden geprezen; zij had echter een groot gebrek, want de hitte, den rook en den damp, waarin zij voortdurend gehuld was, kan men niet verdragen, zoodat men van het verdere gebruik er van heeft moeten afzien. Later kwam men op het denkbeeld om zamengeperste lucht, in de plaats van stoom, bij de boormachine van Bartlett te bezigen. De toepassing van deze beweegkracht was door de Sardinische regering opgedragen aan de ingenieurs Sommeiler, Grattoni en Grondis. Van dezen last hebben zij zich met het beste gevolg gekweten en naar het, door hen gevormde stelsel wordt reeds sedert geruimen tijd zamengeperste lucht gebezigd om de boormachines van Bartlett in beweging te brengen, welke tot het boren van den tunnel door den Mont-Cénis worden gebruikt. De latere verbetering, strekkende tot het gemakkelijker bewegen en stellen der machines, van welke wij vroeger reeds hebben gesproken, is insgelijks door de hier genoemde ingenieurs gemaakt. (*Overgenomen*).

Berigten van verschillenden aard.

Z. M. de Koning der Nederlanden heeft, gedurende H. D. verblijf te Parijs, zijne aandacht gewijd aan de Spaansche Brem, die in den *Moniteur* werd aanbevolen als eene zeer geschikte grondstof te zullen opleveren voor de papier-fabrikage. Z. M. heeft ook eene hoeveelheid zaad van dat gewas aangekocht. Vermoedelijk zal dit dezelfde plant zijn, die in het tijdschrift *de Volksvlijt* voor 1859 blz. 84, onder den naam van *Spartium lygeum* of ruwe Brem vermeld wordt. Volgens eene uitvinding van Riffard, is het mogelijk bevonden deze plant in eene witte massa te veranderen, waaruit onmiddellijk papier kan gemaakt worden. Binnen den tijd van 24 uren werd zekere hoeveelheid Brem gestampt, gewasschen, gebleekt en in papierstof veranderd, door middel der gewone werktuigen, bij de papier-fabrikage in gebruik. De Brem levert een stevig, zeer wit papier, is dienstig voor de fijnere papiersoorten en laat zich ook goed met andere grondstoffen verwerken. Men berekent, dat Algerie de noodige grondstof voor 70 millioen ponden papier kan opleveren.

Men herinnert zich dat de Fransche regering met die van Groot-Brittannie een verdrag had aangegaan voor den uitvoer van koelies. Het eerste

vaartuig, krachtens de overeenkomst bevracht, is thans met 536 koelies te Guadeloupe aangekomen; 21 waren onder weg overleden. Men gelooft dat de invoer van koelies in Algerie van groot nut zal wezen nu men zich daar met ijver op den katoenbouw wil toeleggen.

Naar verzekerd wordt bestaat het voornemen om den Keizer tot candidaat voor de Fransche academie in plaats van wijlen den heer Pasquier te stellen, in welk geval die candidatuur wel geen ernstigen mededinger ontmoeten zou.

In eene partikuliere korrespondentie uit St. Petersburg komt voor, dat het eindelijk der politie aldaar gelukt is, de plaats op te sporen, waar in den laatsten tijd zoo vele oproerige en somtijds wraakgierige proklamatien zijn gedrukt geworden. Die stukken zijn noch uit Engeland, noch uit Frankrijk, noch uit Duitschland afkomstig geweest, maar werden te St. Petersburg opgesteld door een demokratisch gezinden student en ook aldaar in stilte gedrukt, ter drukkerij van den generalen staf, regtstreeks tegenover het winterpaleis. Het aanvankelijk goed gevolg, waarmede deze stoute onderneming is bekroond geworden, schijnt den dader en zijne zich op deze drukkerij bevindende handlangers tot onvoorzigtigheid te hebben vervoerd. Althans, het geheim is aan de politie bekend.

De kamer van koophandel te Manchester heeft op 16 Julij verklaard: dat uit Britsch Indie ruime toevoer van ruwe katoen te verkrijgen is; dat daartoe regtstreeksche tusschenkomst van het Engelsche gouvernement of van particuliere vereenigingen niet wenschelijk zijn zou, dewijl zij uit haren aard slechts tijdelijk en onzeker zou zijn; maar dat zijdelingsche medewerking door het aanleggen van wegen, kanalen en waterleidingen in Indie, en door betere regeling van den grondeigendom aldaar, wenschelijk is."

De *Times* zegt: »Er wordt gewaagd van particuliere berigten, in deze week hier per telegraf uit Bombay ontvangen, volgens welke uit die haven in de laatste week 115,000 balen katoen herwaarts waren ingescheept. Dit wordt gehouden voor een gevolg van de tijding, dat de prijs der katoen hier te lande een penny was gerezen. Men hoopt alzoo, dat de uitvoer van katoen uit Indie nog veel meer zal toenemen, wanneer men aldaar verneemt, dat de prijs hier nog 5 a 6 pence hooger gerezen is."

De Napelsche rooverhoofdman Chiavone schijnt thans werkelijk zijn einde te hebben gevonden. Verscheiden bijzondere brieven uit Italie melden namelijk, dat hij door zijnen makker, den hoofdman Tristany, van roof en diefstal beschuldigd, door zijne eigene soldaten ter dood veroordeeld en doorschoten werd.

Uit San Francisco wordt gemeld, dat bij de Allison Claim (niet ver van de Grass-Valley) eene rijke goud-ader is ontdekt, die al het tot nu opgedolven goud schijnt te zullen overtreffen. Ook aan de Colorado is zoo veel goud ontdekt, dat een ieder daarheen stroomt. Van los Anglos is alles wat beenen heeft daarheen getogen, zoodat zelfs voor 10 dollars daags geen dienstboden zijn te vinden, om het gewone huiselijke werk te verrigten.

Tot de beweegredenen, welke de Russische regering tot de erkenning van Italie hebben geleid, behoort, naar men wil, het volgende: De Russische regering koestert namelijk de hoop, dat zij langs dezen weg zal geraken tot eene herziening van het Parijsche vredesverdrag van 1856, dat in menig opzigt voor Rusland zoo vernederend en onvoordeelig is. Door de erkenning van Victor Emmanuel heeft de Russische regering reeds drie van de vijf mogendheden, welke aan de onderhandeling over dat tractaat hebben deelgenomen, op hare hand, namelijk Frankrijk, Pruissen en Italie zelf, en hoopt zij op die wijze de tegenwerking van Oostenrijk en Engeland te breken.

Handels-Berigten.

Rotterdam, 30 Julij.

Koffij, vast. Goed ordinaire Java 45¼ ct. waarvoor zich voortdurend vraag vertoont.

Suiker, ruwe, in vaste stemming. Surin. noteert men tot f 19 à f 23.

Katoen, met weinig handel en bijna geen kooplust. Men zou O. Ind. tot iets lagere prijzen kunnen bekomen.

Cacao, Surin., 36 a 48 ct.

Arrowroot 24 a 25 c.

Tonka Boonen 120 a 140 ct.

Kwassiehout f6 af6½.

Scheepvaart.

Binnengekomen.

Den 24n. dezer, de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, van Demerarij. Passagiers: J. G. Garreth, ... Seel, Mevr. Mac Rea Van Nickerie: Mevr. C. G. Sanches, J. Mac. Intosch, Doctor Stock, Getrouw, Hoogvlied, Anna Brocks en kind; Lowie en Veldema.

Vertrokken.

Den 24sten, de Fransche stoomboot *l'Alecton* naar Caijenne.

Uitgeklaard.

Den 25sten, het schip *Albatros*, kapt. Koch, naar Amsterdam, lading: 517 vaten en 80 blomvaten Suiker 807,798 pond, 837 pond oud Koper en 374 pond oud Lood. Passagiers: de Heeren R. Molder en Echtg., C. R. Adams en Z. Lionarons, Mejufvr. A. Rosetti, J. C. van Mesquita en 3 Militairen.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Jenny, kapt. de Lang, adres bij M. M. Curiel. Sluit 27 dezer.

Wilhelmina, kapt. C. H. Klint, adres bij H. Degenhard.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr,

Gearriveerd.

In Texel. Den 17 Julij, *Triton*, Duinker. Idem, *Jonge Eduard*, Sikkens. Den 24n., *Nordhorn*, van Leeuwen. Allen van hier.

In Londen. Den 19n. Julij, *Nursery Packet*, Ozane, van Nickerie. Den 22n. *Ben Nevis*, Mackie, van hier.

Te Liverpool. Den 15n. Julij, *Koh Ih Nhor*, Watlington, van hier.

Uit Texel naar Herwaarts gezeild.

Den 23n., *Suriname Packet*, Ruszberger. Den 24n., *Carolina*, Cupido. Idem, *Anna Lena*, Visser. Idem, *Josephina Bernhardina*, Bos. Den 28n., *Amicitia*, Wijgers.

Zeilklaar naar Herwaarts.

Den 29n. Julij, *Thetis*, Bakker.

Te Amsterdam lagen in lading naar Herwaarts.

Den 30n. Julij, *Plantage Dordrecht*, Brakke; *Jonge Eduard*, Sikkens; *Louisa Christina*, Ten Harmsen.

ADVERTENTIEN.

Godsdienstoefening bij de *Evangelische Luthersche Gemeente*, op **VRIJDAG** den 29sten dezer, des middags ten *half vijf* ure en op **ZONDAG** den 31sten op het gewone uur.

JACOB SALOMONS,
Vendumeester,
zal **heden morgen** verkoopen:
Eenige *Kweekbeesten* van goed ras. [10110]

Te Koop bij
Johan Lugard:
3000 pond KOFFIJ,
bij een of meer balen,
onder restitutie van *f* 1,10 voor elke ledige baal. (10109)

Voor de Feestdagen besteld door,
J. A. RAATGEVER,
en ontvangen per Schoener CAROLINA:

ELEGANTE **Dames Mantels,**
(laatste Parijsche smaak.)
Fraaije opgemaakte Flambards.
Keurige *Dames Hoeden*.
Gouden en andere soorten **Ceintuurbanden.**
Haarnetten met Kwastjes.
Fijne **glacé Handschoenen.**
Nieuwe zijden dito.
Zwart barege ***Kleedjes***.
Dito dito bij de el.
Afgepaste Neteldoeksche KLEEDJES.
Witte en gekleurde zijden *DASSEN*.
Zwarte en gekleurde Cashmiren ***Omslagdoeken***.
Witte en gekleurde HEMDEN.
Nieuwe INTERIEURS.
Fraaije LINTEN.
Eenige piès mooije BLONDES.
2 piès STOF voor *Dames kleedjes*.
Alsook:
Nieuwe patronen CALICO, Kantengoed, blaauwe en witte SOKKEN, Madrasdoeken, katoenen en Merino Borstrokken, dito Pantalons, Hangmatten, Kapsels, nieuwe Booten-mutsen, Maracaibo HOEDEN, etc., etc., etc. (10108)

Ontvangen per *Maximiliaan*:
25,000 HAVANA SIGAREN.
(10107) A. LEVI & Co.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**